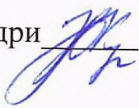

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено
на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач катедри Зоряна КУПЧИНСЬКА

СИЛАБУС
із навчальної дисципліни
“Сучасна українська літературна мова
(Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)”,
що викладається в межах ОПП “Українська мова та література”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації:
035.01 Українська мова та література

Львів – 2023

Назва курсу	Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література
Викладачі курсу	доц. Труш О. М.
Контактна інформація викладачів	olenka.m.t@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок (13:10) і четвер (13:10; 19:00), кафедра української мови ім. проф. І. Ковалика (234 ауд.). Також можливі онлайн-консультації у Zoom. Для погодження часу онлайн-консультації слід писати на електронну пошту чи дзвонити.
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua
Інформація про курс	Дисципліна “ Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)” є нормативною навчальною дисципліною для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізація: 035.01 Українська мова та література) для освітньої програми “Українська мова та література”. Ця дисципліна викладається в 1 семестрі в обсязі 3,5 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс «Сучасної української літературної мови (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» призначений для студентів-україністів першого року навчання. Дисципліна є складовою курсу сучасної української літературної мови і посідає відтак важливе місце в підготовці українського філолога. Словниковий склад мови можемо досліджувати в різних аспектах: історичному, семантичному, стилістичному, функціональному, етимологічному, соціолінгвістичному та ін. Тому у структурі лексикології виокремлюємо низку підрозділів: власне лексикологію, семасіологію, ономасіологію, етимологію, фразеологію, ономастику та лексикографію. Навчальна дисципліна охоплює вивчення лексичних значень слів, зокрема таких, як первинне й вторинне, пряме й переносне, конкретне й абстрактне, однозначних та багатозначних слів, омонімів і паронімів, синонімів та антонімів, значень, зумовлених контекстом чи ситуативними обставинами, у яких відбувається акт мовлення. Значна увага приділена вивченню словникового складу сучасної української літературної мови з погляду його походження, експресивно-стилістичного забарвлення лексики, можливостей її вживання в різних мовних ситуаціях і в різному словесному оточенні, вивчення її активних і пасивних компонентів, а також найважливіших процесів, що відбуваються в ній на сучасному етапі.
Мета та цілі курсу	<i>Основною метою курсу</i> «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» постає формування у студентів-філологів систематизованих наукових знань про традиційні й нові підходи щодо класифікації та кваліфікації різних

	<p>лексичних явищ, ознайомлення студентів з лексико-фразеологічною системою сучасної української мови, формування в них умінь і навичок використовувати в майбутній професійній діяльності лексичні та фразеологічні засоби з урахуванням їх семантики, джерела походження, стилістичних властивостей.</p> <p><i>Головним завданням курсу</i> є опрацювання студентами теоретичного матеріалу з лексики і фразеології, формування у них наукових поглядів на мову, вироблення навичок самостійних спостережень над мовними фактами, їх аналізу та класифікації, розуміння законів їх розвитку і функціонування в мові, навиків типології словників і періодизації розвитку української лексикографії, знання базових словників, а також ідей мовознавців, які долучалися до параметризації українського словникового фонду.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>Основні джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Київ. 2011. 2. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови. Семантична структура слова. Харків. 1977. 3. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. Львів. 2010. 4. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія / За ред. І. К. Білодіда. Київ. 1973. 5. Сучасна українська літературна мова: Підручник. А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ, та ін.; За ред. А. П. Грищенка. – 2-ге вид. Київ. 1997. 6. Сучасна українська літературна мова: Підручник. М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; За ред. М. Я. Плющ. 3-є вид. Київ. 2001. 7. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник. За ред. А. К. Мойсієнка. Київ. 2013. 8. Сучасна українська мова: Підручник. О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; За ред. О. Д. Пономарева. 3-є вид. Київ. 2005. 9. Українська мова: Енциклопедія. Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. Київ. 2000, 2004, 2007. 10. Українська мова: Практикум. Навчальний посібник. Пазяк О. М., Сербенська О. А., Фурдуй М. І., Шевченко Л. Ю. Київ. 2000. 11. Ющук І. П. Українська мова. – Київ, 2005. <p><i>Додаткові джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авксентьєва Л. Г., Калашник В. С., Ужченко В. Д. Фразеологія сучасної української мови. Ужгород. 1977. 2. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник. Заг. ред. О. Сербенської. Львів. 1994. 3. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Навч. посібник. Заг. ред. О. Сербенської. 3-тє вид., доп. І переробл. Львів: Априорі. 2007. 304 с. 4. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. Київ. 1991 (та ін. видання). 5. Бевзенко С. П. Українська діалектологія. Київ. 1995. 6. Великий тлумачний словник сучасної української мови. В. Т. Бусел (уклад. та голов. ред.). Київ, 2005. 7. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика сучасної української мови: Використання морфологічних засобів мови. Київ. 1998.

8. Волощак М. Неправильно – правильно: Довідник з українського слововживання. За матеріалами ЗМІ. Київ. 2000.
9. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ. 1985.
10. Головащук С. І. Перекладні словники і принципи їх укладання: На лексичному матеріалі російської та української мов. Київ. 1976.
11. Головащук С. І. Словник-довідник з правопису та слововживання. За ред. В. М. Русанівського. Київ. 1989.
12. Горещкий П. Й. Історія української лексикографії. Київ. 1963.
13. Гринчишин Д. Г., Сербенська О. А. Словник паронімів української мови. Київ. 1986.
14. Гринчишин Д., Капелюшний А., Сербенська О., Терлак З. Словник-довідник з культури української мови. Львів. 1996.
15. Демська О. М., Кульчинський І. М. Словник омонімів української мови. Львів. 1996.
16. Демський М. Т. Фраземна паронімія. *УМЛШ*. 1988. № 1.
17. Друм Т. Сленг: погляд зсередини. *Дивослово*. 1998. № 12.
18. Івченко А. Українська народна фразеологія: ономазіологія, ареали, етимологія. Харків. 1997.
19. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. Львів. 2000.
20. Караванський С. Пошук українського слова, або Боротьба за національне «я». Київ. 2002.
21. Караванський С. Секрети української мови. Київ. 1994.
22. Коваль А. П. Слово про слово. Київ. 1976.
23. Коваль А. П., Коптілов В. В. Крилаті вислови в українській літературній мові. Київ. 1975.
24. Критенко А. П. Паронімія в українській мові. *Мовознавство*. 1986. № 3.
25. Культура української мови: Довідник. За ред. В. М. Русанівського. Київ. 1990.
26. Кульчицька Т. Ю. Українська лексикографія XIII – XX ст.: Бібліограф. показчик. Львів. 1999.
27. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови. Семантична структура слова. Харків. 1977.
28. Мамрак А. В. Проблеми словотвірної омонімії. *Мовознавство*. 1992. № 3.
29. Мацько Л. І., Сидоренко О. М. Українська мова: Посібник. 2-е вид. Київ. 1996.
30. Медведєв Ф. П. Українська фразеологія: Чому ми так говоримо. Харків. 1978.
31. Москаленко А. А. Нарис з історії української лексикографії. Київ. 1961.
32. Муқан Г. М. Багатозначність і омонімія. *УМЛШ*. 1970. № 8.
33. Непійвода Н. Ф. Сам собі редактор: Порадник з української мови. Київ. 1998.
34. Нечитайло О. І. Синоніми в лексикографії. Київ. 1987.
35. Німчук В. В. Давньоруська спадщина в лексиці української мови. Київ. 1992.
36. Пазяк О. М., Кисіль Г. Г. Українська мова і культура мовлення. Київ. 1995.
37. Полюга Л. М. Словник антонімів. За ред. Л. Г. Паламарчука.

- Київ. 2001.
38. Пономарів О. Д. Культура слова: Мовностилістичні поради. Київ. 2003.
39. Потелло Н. Я. Українська мова і ділове мовлення. Київ. 2002.
40. Різун В. В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст. Київ. 1998.
41. Селіванова О. О. Концептуалізація просторової орієнтації в українських фраземах. *Мовознавство*. 2004. № 1.
42. Селіванова О. О. Нариси з української фразеології (психолінгвістичний та етнокультурний аспекти). Київ; Черкаси. 2004.
43. Сербенська О., Волощак М. Актуальне інтерв'ю з мовознавцем. Київ. 2001.
44. Сімонок В. П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу. Харків. 2000.
45. Скрипник Л. Г. Фразеологія української мови. Київ. 1973.
46. Словник іншомовних слів. За ред. О. С. Мельничука. Київ. 1984.
47. Словник синонімів української мови: у 2 т. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін. Київ. 2001.
48. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг. Київ. 2005.
49. Ставицька Л. О. Незаконослухняна мова. *Коментар*. 2004. № 3.
50. Ставицька Л. О. Проблеми й аспекти вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект. *Українська мова*. 2001. № 1.
51. Сухопар В. Ф. Бібліографія українських словників (1990–1997). *Вестник Международного славянского университета*. Харків. 2000.
52. Сучасна українська літературна мова: Довідник. Л. Ю. Шевченко, В. В. Різун, Ю. В. Лисенко; За ред. О. Д. Пономарева. 2-е вид. Київ. 1996.
53. Тараненко О. О. Деякі питання теорії синонімії словника. *Мовознавство*. 1983. № 3.
54. Тараненко О. О. Новий словник української мови: Концепція і принципи укладання словника. Кам'янець-Подільський. 1996.
55. Тараненко О. О. Сучасні тенденції до перегляду нормативних засад української літературної мови і явище пуризму. *Мовознавство*. 2006. № 1.
56. Ткаченко О. До концепції нового «Словника української мови». *Українська мова*. 2002. № 1.
57. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: Завдання і вправи. Київ. 1995.
58. Ужченко В. Д. Народження і життя фразеологізму. Київ. 1988.
59. Український правопис (4-е видання, виправлене й доповнене). Київ. 1997 (і наст. стереотип. видання).
60. Український правопис. Ред. Є. І. Мазніченко та ін.; НАН України. Київ: Наук. думка. 2019. 390 с.
61. Фразеологічний словник української мови: у 2 т. Київ. 1993.
62. Чак Є. Д. Складні випадки правопису та слововживання. Київ. 1998.
63. Шевченко Л. Ю., Різун В. В., Лисенко Ю. В. Сучасна українська мова: Довідник. Київ. 1993.

	<p><i>Джерела Internet:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www. linguist.univ.kiev.ua 2. www. mova.info 3. www. vesna.org.ua 4. Електронна бібліотека Інституту журналістики (www. journ.univ.kiev.ua) <p><i>Методичне забезпечення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практичні заняття з курсу «Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія». Уклала З. Купчинська. Львів. 1999. 51 с. 2. Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету. І. Ціхоцький, О. Левчук. Львів. 2014. 258 с.
Тривалість курсу	Один семестр (1)
Обсяг курсу	<p>Денна форма навчання: загальний обсяг 105 годин, у т. ч. 32 години лекційні, 32 години практичних занять і 41 година самостійної роботи. 3,5 кредити ЄКТС. 2 модулі.</p> <p>Заочна форма навчання: загальний обсяг 60 годин, у т.ч. 16 годин лекційних, 16 годин практичних занять і 28 годин самостійної роботи. 2 кредити ЄКТС.</p>
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення курсу студент повинен <i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • предмет, завдання й місце лексикології, фразеології та лексикографії серед інших мовознавчих дисциплін; • головні ідеї провідних українських і зарубіжних лексикологів; • аспекти й методи дослідження в лексикології; • основні ознаки слова та складові лексичного значення; • типи лексичних значень слів; • типи системного групування лексики; • диференціацію лексики української мови за різними ознаками; • основи української фразеології; • основні поняття лексикографії; • етапи становлення української лексикографії; • типи словників; • комп'ютерні технології в українській лексикографії. • місце лексики і фразеології в системі сучасної української мови, їх зв'язки з іншими структурними рівнями мови; • дефініції та властивості мовних одиниць, що входять до лексичної та фразеологічної систем української мови; • різновиди системних зв'язків у лексиці та фразеології; • класифікаційні схеми, за допомогою яких систематизуються лексичні та фразеологічні одиниці та мовні явища, наявні в лексиці та фразеології; • принципи побудови статей у словниках різних типів; <p><i>уміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати приналежність тексту до того чи іншого функціонального стилю за його лексичними, морфологічними та синтаксичними особливостями; • знаходити і аналізувати вияви системних явищ у лексиці та фразеології; • виконувати лексикологічний аналіз слова;

- з'ясовувати джерела походження лексичних одиниць за характерними фонетичними та морфологічними ознаками;
- визначати стильову приналежність і емоційно-експресивне забарвлення слів та способи його вираження;
- витлумачувати значення фразеологічних одиниць і вводити їх у контекст;
- орієнтуватися в сучасних лексикографічних та фразеографічних джерелах і використовувати їх у практичній діяльності;
- аналізувати наукові праці з лексикології, фразеології та лексикографії;
- пояснювати лексичне значення слова і визначати семантичні компоненти (семи) в його структурі;
- визначати типи лексичних значень за різними ознаками;
- встановлювати парадигматичні та синтагматичні зв'язки слів;
- характеризувати лексику української мови за різними ознаками;
- визначати тип фразеологізмів;
- аналізувати різні типи словників;
- виконувати лексикологічний і фразеологічний аналіз.

Вивчення вказаної дисципліни передбачає формування таких **загальних компетентностей:**

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 14. Здатність до особистісного і професійного розвитку.

Фахових компетентностей:

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 11. Здатність до створення, редагування, реферування і систематизації текстів усіх типів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати

	<p>досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.</p> <p>ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 19. Аргументовано пояснювати, оцінювати і зіставляти тенденції, методичні новації та розробки в галузі вищої освіти.</p>
Ключові слова	<p>Лексикологія, фразеологія, лексикографія, семасіологія, ономасіологія, етимологія, дефініція, вокабула, словникова стаття, екземпліфікація, реєстр словника, лексичне значення слова (денотативне, конотативне, контекстуальне, пряме, переносне), лексема, сема (архісема, гіперсема, гіпосема, інтегральна, диференційна, потенційна, градуальна), семема, полісемія (багатозначність), синонімія, антонімія, омонімія, паронімія, метафора, метонімія, енантіосемія, паронімія, каламбур, омофони, омографи, омоформи, ампліфікація, перифраз, евфемізм, дисфемізм, тавтологія, плеоназм, мезоніми, антоніми (комплементарні, векторні, градуальні, координатні), антитеза, оксиморон, катахреза, запозичення (кальки, варваризми, екзотизми, інтернаціоналізми, етранжизми, макаронізми), архаїзми, історизми, інновація, оказіоналізми, потенціоналізми, неографія, жаргон, арго, сленг, професіоналізми, діалектизми, топоніми, антропоніми, ідіома, фразеологізм, фразера, паремія, парадокс, сентенція, афоризм, ремінісценція, максима, прислів'я, приказка, крилатий вислів.</p>
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	<p>Курс «Сучасна українська літературна мова (Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія)» розпочинає вивчення сучасної української літературної мови й опирається на шкільні знання з української мови. Знаннями з лексикології, фразеології та лексикографії студенти послуговуватимуться в процесі вивчення подальших дисциплін: дериватології, діалектології, морфології, синтаксису та стилістики української мови, історії української лексикографії, практичної лексикографії, актуальних проблем фразеології та лінгвістики тощо.</p>
Навчальні методи	Методика організації роботи під час вивчення цього курсу

<p>та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>складається з двох взаємопов'язаних частин: роботи викладача й роботи студента.</p> <p><i>Форми роботи викладача такі:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • організація і проведення лекційних і практичних занять; • контроль за опрацюванням наукової літератури; • організація і проведення тестування; • консультування студентів; • проведення контрольних робіт; • організація і проведення іспиту. <p><i>Форми роботи студента:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • опрацювання теоретичного матеріалу; • читання і конспектування наукової літератури; • підготовка до практичних занять, колоквиумів, контрольних робіт; • складання тестових завдань, таблиць, схем; • підготовка до іспиту. <p><i>Методи навчання:</i> загальнолінгвістичні (аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний, зіставний). Також послуговуємося такими специфічними методами дослідження при вивченні лексичних одиниць: дистрибутивним (при визначенні меж слова, розмежуванні значень); субституції (при вивченні синонімії, значень слова); компонентно-опозитивним (при визначенні структури значення лексичних одиниць, семантичної структури слова в цілому, при вивченні семантичних полів, зміни значень лексичних одиниць, реалізації значення лексичної одиниці в контексті); трансформаційним (при виявленні семантичного навантаження слова в контексті шляхом згортання або розгортання синтаксичних структур, при визначенні значення лексичної одиниці); кількісно-статистичним (при визначенні частотності лексичної одиниці, її синтагматичних зв'язків тощо); експериментальним та ін.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Проектор, словники, схеми, таблиці, комп'ютер.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:</p> <ul style="list-style-type: none"> • змістові модулі (50 % семестрової оцінки): 1 – 25 балів; 2 – 25 балів; максимальна кількість балів за усі модулі 50; • іспит (50 % семестрової оцінки): максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недоброчесності у відповіді студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед</p>

	<p>рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять із метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, предмет і завдання лексикології. Загальна (універсальна) і конкретна (національна), історична (діахронна) та описова (синхронна), прикладна лексикологія. Аспекти лексикологічних досліджень. Семасіологія, ономасіологія, етимологія, ономастика, фразеологія, лексикографія як розділи лексикології. Зв'язок з іншими дисциплінами. 2. Слово як одиниця лексичного рівня мови. Слово – знакова одиниця. Семантична структура слова. Компонентний аналіз слова. Лексичне значення слова. Лексичне і граматичне значення. 3. Багатозначність слова (полісемія). Різновиди полісемічних рядів в українській мові (радіальна, ланцюжкова, радіально-ланцюжкова). Механізми утворення полісемічного ряду. Тлумачні словники. 4. Явище омонімії. Омоніми на різних мовних рівнях. Лексична омонімія в українській мові. Типи лексичних омонімів: повні й неповні (часткові). Різновиди часткових омонімів (омофони, омографи, омоформи). Джерела лексичних омонімів. Проблема розмежування омонімії й полісемії. Стилістичне використання омонімів у мовленні. Словники омонімів. 5. Пароніми в українській мові. Пароніми на різних мовних рівнях. Типологія лексичних паронімів. Вузьке і широке трактування паронімії. Семантичні та структурні типи паронімів. Стилістичне використання паронімів. Словники паронімів. 6. Синонімія як фундаментальний тип відношень мовних одиниць. Лексичні синоніми. Визначення синонімів. Функції синонімів. Джерела поповнення синонімних рядів. Типологія синонімів. Повна і неповна (ідеографічна) синонімія. Синонімний ряд і його домінанта. Стилістичне використання синонімів. Словники синонімів української мови. 7. Антонімія. Мовні типи антонімів. Лексичні антоніми, їх визначення. Логічна та лінгвістична основа антонімів. Структурні й семантичні типи антонімів. Контекстуальні антоніми. Стилістичні прийоми, побудовані на антонімії. Словники антонімів української мови. 8. Лексичні шари української лексики з погляду її походження. Споконвічно українські слова (індоевропейські, праслов'янські, східнослов'янські) і власне українські. Етимологічні словники української мови. 9. Лексичні запозичення в українській мові. Фонетичні, граматичні і лексичні закономірності, що супроводжують освоєння запозичених слів (фонетико-морфологічна адаптація). Семантичні

	<p>процеси при запозиченні слів. Класифікація запозичень за походженням (джерелами) і тематичними групами. Екзотизми й варваризми. Калькування й кальки. Типи лексичних кальок. Інтернаціональна лексика. Запозичена лексика в тлумачних словниках і словниках іншомовних слів.</p> <p>10. Соціальна й територіальна диференціація лексики української мови. Лексика загальнонародна й лексика обмеженого вжитку. Науково-технічна й професійна термінологія. Специфіка терміна. Джерела термінотворення в українській мові. Поняття про термінологізацію загальнонародної лексики й детермінологізацію терміна. Словники термінів. Професіоналізми, відмінності їх від термінів. Жаргонна лексика. Арго. Використання жаргонної та арготичної лексики в літературній мові. Діалектизми (фонетичні, морфологічні, словотворчі, лексичні, синтаксичні), види лексичних діалектизмів (лексичні, етнографічні, семантичні). Функції в тексті. Словники діалектної та жаргонної лексики.</p> <p>11. Активна й пасивна лексика. Застаріла лексика: історизми (матеріальні архаїзми) й архаїзми (стилістичні архаїзми). Неологізми, їх різновиди і шляхи появи в мові. Оказіональні й потенційні слова. Словники нових слів і значень. Словники архаїзмів (історичні). Стилістична диференціація лексики української мови. Лексика стилістично нейтральна (міжстильова) і стилістично забарвлена. Розмовна лексика, її види. Книжна лексика, її види.</p> <p>12. Фразеологія як лінгвістична дисципліна. Предмет вивчення фразеології. Поняття фразеологічної одиниці. Питання про обсяг фразеології і типи її одиниць. Фразеологічна парадигматика: фразеологічні синоніми, антоніми. Фразеологічна багатозначність. Фразеологічні омоніми. Типологія фразеологічних одиниць. Фразеологія української мови з погляду її походження (старогрецькі, романські, біблейські, авторські фразеологізми). Стилістична диференціація фразеологізмів. Структурні типи фразеологізмів. Фразеологічні словники української мови.</p> <p>13. Лексикографія як прикладна наукова дисципліна. Основні поняття лексикографії. Типологія словникової продукції. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Типи лінгвістичних словників. Тлумачні словники української мови. Структура словникової статті у тлумачних словниках.</p> <p>14. З історії української лексикографії. Найдавніші українські словники. Українська лексикографія XIX–XX ст. Сучасний стан лексикографії в Україні. Огляд базових лексикографічних праць.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І. Лексикологія. Системні зв'язки в лексиці				
1 т.	Тема 1. Лексикологія як лінгвістична дисципліна, предмет і завдання лексикології. Загальна (універсальна) і конкретна (національна), історична (діахронна) та описова (синхронна), прикладна лексикологія. Аспекти лексикологічних досліджень. Семасіологія, ономасіологія, етимологія, ономастика, фразеологія, лексикографія як розділи лексикології. Зв'язок з іншими дисциплінами. Тенденції розвитку сучасної української лексикології, огляд основних праць.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Мова і мовлення як форми лінгвальної дійсності (2 год).	1 тиждень
1 т.	Мова й мовлення. Слово як мовна одиниця. Визначення слова: різні підходи і критерії. Ознаки слова як мовної одиниці. Аспекти виділення слів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		1 тиждень
2 т.	Тема 2. Слово як одиниця лексичного рівня мови. Слово – знакова одиниця. Лексичне значення слова. Денотативний характер лексичного значення. Понятійна основа лексичного значення. Прагматичний аспект лексичного значення. Оцінні компоненти в лексичному значенні. Асоціативні ознаки (конотації), пов'язані зі словом. Лексичне і граматичне значення. Сполучувальні властивості слова, що визначаються його лексичним і граматичним значенням.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Форми існування української мови (2 год).	2 тиждень
2 т.	Лексичне значення слова. Основні типи	практичне	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум:		2 тиждень

	лексичних значень слів. Граматичне значення слова.	заняття	Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		
3 т.	Тема 3. Співвідношення форми і змісту в слові. Мотивованість і немотивованість слова і значення. Внутрішня форма слова, її види.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Літературна мова та її різновиди (2 год).	3 тиждень
3 т.	Слово і поняття. Структура слова. Типологія лексичних одиниць.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		3 тиждень
4 т.	Тема 4. Типи слів за загальним лексичним значенням: самостійні, службові й вигуківі; повнозначні та займенникові. Імена власні й загальні. Ономастика як наука про власні назви. Імена конкретні й абстрактні. Принципи й методи опису лексичного значення. Поняття про компонентний аналіз.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Феномен суржика і процеси змішування мов (4 год).	4 тиждень
4 т.	Семантична структура слова. Компонентний аналіз слова. Різновиди сем.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		4 тиждень
5 т.	Тема 5. Багатозначність слова (полісемія). Семантична структура полісемічного слова. Ієрархія значень і типи багатозначності в	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська		5 тиждень

	українській мові (радіальна, ланцюжкова, радіально-ланцюжкова). Метафора як спосіб семантичної деривації. Узуальні й оказіональні метафоричні перенесення. Метонімія як спосіб семантичної деривації. Продуктивні моделі метонімічних перенесень. Смислові відношення між лексико-семантичними варіантами (ЛСВ) багатозначного слова. Питання про загальне значення слова. Дифузність лексичних значень полісемічного слова і її текстові вияви. Способи тлумачення лексичного значення слова. Передача полісемії і типів лексичних значень слів у тлумачних словниках української мови. Найважливіші тлумачні словники, їх характеристика.		літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.		
5 т.	Полісемія. Ієрархія значень і типи багатозначності в українській мові (радіальна, ланцюжкова, радіально-ланцюжкова). Метафора і метонімія.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		5 тиждень
6 т.	Тема 6. Явище омонімії. Типологія омонімів (омофонеми, оморфемеми, оmodеривати, омолекси, омофраземи, оморечення). Лексична омонімія в українській мові. Типи лексичних омонімів: повні й неповні (часткові). Різновиди часткових омонімів (омофони, омографи, омоформи). Відмежування лексичних омонімів від випадків відносної омонімії (омофонів, омоформ, омографів). Джерела лексичних омонімів. Проблема розмежування омонімії й полісемії. Стилїстичне використання омонімів у мовленні (гра слів, каламбур). Словники омонімів.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Стилїстичне використання омонімів (2 год).	6 тиждень
6 т.	Омонімія в українській мові. Типологія омолексів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		6 тиждень

7 т.	<p>Тема 7. Пароніми в українській мові. Пароніми на різних мовних рівнях. Типологія лексичних паронімів. Вузьке і широке трактування паронімії. Семантичні та структурні типи паронімів. Співвідношення явищ паронімії з фонеморфологічною варіантністю слова, народною етимологією. Паронімія й паронімазія. Словники паронімів. Використання паронімії й паронімазії в мові художньої літератури.</p>	лекція	<p>Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самотність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.</p>	Стилістичне використання паронімів (3 год).	7 тиждень
7 т.	Паронімія в українській мові. Типологія паронімів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		7 тиждень
8 т.	<p>Тема 8. Лексична парадигматика. Лексико-семантична парадигма. Поняття про семантичне поле і лексико-семантичну групу (ЛСГ). Найважливіші відношення між їх членами: синонімія, гіпонімія, антонімія і конверсія. Синонімія як фундаментальний тип відношень мовних одиниць. Лексичні синоніми. Визначення синонімів. Умови синонімізації. Абсолютна синонімія. Повна і неповна (ідеографічна) синонімія. Нейтралізація семантичних відмінностей ідеографічних синонімів. Інші типи відмінностей між синонімами (граматичні, стилістичні, емоційно-експресивні, жанрові, соціальні, територіальні). Синонімічний ряд і його домінанта. Поняття про синонімічне гніздо. Поняття про квазісиноніми. Синоніми системно-мовні і ситуативно-мовленнєві, їхня роль у текстотворенні. Стилістичні прийоми, побудовані на синонімії (евфемізми, парафрази, ампліфікація, плеоназм). Словники синонімів української мови.</p>	лекція	<p>Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самотність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.</p>	Стилістичне використання синонімів (4 год).	8 тиждень

8 т.	Синонімія в українській мові. Класифікація синонімів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		8 тиждень
9 т.	Тема 9. Антонімія. Мовні типи антонімів. Лексичні антоніми, їх визначення. Логічна та лінгвістична основа антонімів. Структурні й семантичні типи антонімів (градуальні (мезоніми), комплементарні, векторні, координатні). Контекстуальні антоніми. Синонімічно-антонімічні зв'язки. Поняття про енантіосемію. Антонімія системно-мовна та ситуативно-мовленнєва. Текстові функції антонімів. Стилїстичні прийоми, побудовані на антонїмії (оксиморон, антитеза). Словники антонїмів української мови.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Стилїстичне використання антонїмів (2 год).	9 тиждень
9 т.	Антонїмія в українській мові. Класифїкація антонїмів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		9 тиждень
10 т.	Тема 10. Лексична синтагматика. Закон семантичної узгодженості слів. Граматична, семантична і лексична сполучуваність. Поняття про валентність слова. Словники сполучуваності, валентностей, асоціативні. Соціолінгвістичний аспект лексики.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Українська мова серед інших слов'янських (2 год).	10 тиждень
10 т.	Різновиди сполучуваності слів (граматична, семантична, лексична). Валентність слова. Особливості лексичної сполучуваності слів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		10 тиждень

11 т.	<p>Тема 11. Лексичні шари української лексики з погляду її походження. Споконвічно українські слова (індоєвропейські, праслов'янські, східнослов'янські) і власне українські. Етимологічні словники української мови. Лексичні запозичення в українській мові. Фонетичні, граматичні і лексичні закономірності, що супроводжують освоєння запозичених слів (фонетико-морфологічна адаптація). Семантичні процеси при запозиченні слів. Класифікація запозичень за походженням (джерелами) і тематичними групами. Екзотизми й варваризми. Калькування й кальки. Типи лексичних кальок. Інтернаціональна лексика. Запозичена лексика в тлумачних словниках і словниках іншомовних слів.</p>	лекція	<p>Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.</p>	Відомості про походження та розвиток української мови (2 год).	11 тиждень
11 т.	Українська лексика з погляду походження. Типи запозичень. Запозичена лексика в тлумачних словниках і словниках іншомовних слів.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		11 тиждень
12 т.	<p>Тема 12. Соціальна й територіальна диференціація лексики української мови. Лексика загальнонародна й лексика обмеженого вжитку. Науково-технічна й професійна термінологія. Специфіка терміна. Джерела термінотворення в українській мові. Поняття про термінологізацію загальнонародної лексики і детермінологізацію терміна. Словники термінів. Професіоналізми, відмінності їх від термінів. Жаргонна лексика. Арго. Використання жаргонної та арготичної лексики в літературній мові. Словники жаргонної та арготичної лексики. Діалектизми (фонетичні, морфологічні, словотворчі, лексичні, синтаксичні), види лексичних діалектизмів (лексичні,</p>	лекція	<p>Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.</p>	Національні й територіальні різновиди української літературної мови. Українські діалекти за межами України: русинська мова, західнополіська (ятвязька) мікромова, кубанська балачка та ін. (4 год).	12 тиждень

	етнографічні, семантичні). Функції в тексті. Словники діалектної та жаргонної лексики.				
12 т.	Стилістичні пласти лексики у складі української мови. Термінологіка. Діалектизми і жаргонізми в лексичному складі мови.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		12 тиждень
13 т.	Тема 13. Динамічні потенції лексико-семантичної системи мови. Активна й пасивна лексика. Застаріла лексика: історизми (матеріальні архаїзми) й архаїзми (стилістичні архаїзми). Неологізми, їх різновиди і шляхи появи в мові. Оказіональні й потенційні слова. Словники нових слів і значень. Словники архаїзмів (історичні). Стилістична диференціація лексики української мови. Лексика стилістично нейтральна (міжстильова) і стилістично забарвлена. Розмовна лексика, її види. Книжна лексика, її види. Система стилістичних поміток у тлумачних словниках української мови.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Функціонально-стилістичні різновиди української літературної мови (4 год).	13 тиждень
13 т.	Активна і пасивна лексика. Архаїзми та неологізми.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		13 тиждень
14 т.	Тема 14. Фразеологія як лінгвістична дисципліна. Предмет вивчення фразеології. Поняття фразеологічної одиниці. Проблема виокремлення фразеологізму, асиметричність форми і змісту. Фразеологізм і лексема. Фразеологізм і словосполучення. Питання про обсяг фразеології і типи її одиниць. Проблема класифікації фразеологічних одиниць. Ідіоматика і фраземіка. Типологія ідіом (фразеологічні зрощення, єдності, сполучення) та фразем (прислів'я, приказки, крилаті вислови). Сстійкість і	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Джерела та механізми фразеологізації. Використання фразеологізмів у різностильових текстах (2 год).	14 тиждень

	варіантність фразеологізмів. Системна організація фразеології. Фразеологічна парадигматика: фразеологічні синоніми, антоніми. Фразеологічна багатозначність. Фразеологічні омоніми. Фразеологічна синтагматика. Фразеологія української мови з погляду її походження (старогрецькі, романські, біблійські, авторські фразеологізми). Стилїстична диференціація фразеологізмів. Структурні типи фразеологізмів. Фразеологічні словники української мови.				
14 т.	Українська фразеологія. Типологія фразеологічних одиниць. Фразеологічні словники української мови.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		14 тиждень
	Модульний контроль		Тестові завдання в Google-формі.		
	МОДУЛЬ II. Українська лексикографія				
15 т.	Тема 1. Лексикографія як прикладна наукова дисципліна. Основні поняття лексикографії. Типологія словникової продукції. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Типи лінгвістичних словників. Тлумачні словники української мови. Структура словникової статті у тлумачних словниках.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Типологія словників української мови (4 год).	15 тиждень
15 т.	Українська лексикографія. Типологія словників. Енциклопедія як різновид словника. Огляд загальних і тематичних енциклопедій. Енциклопедія українознавства. Українська радянська енциклопедія. Універсальний словник-енциклопедія. Українська мова. Енциклопедія.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		15 тиждень

	Тлумачні словники української мови. Огляд. СУМ. КТСУМ. ВТСУМ.				
16 т.	Тема 2. З історії української лексикографії. Найдавніші українські словники. Українська лексикографія XIX–XX ст. Сучасний стан лексикографії в Україні. Огляд базових лексикографічних праць.	лекція	Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – Київ, 2011. Микитюк О. Сучасна українська літературна мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. – Львів, 2010. Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / за ред. А. К. Мойсієнка. – Київ, 2013. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – Київ, 2000, 2004, 2007.	Періодизація розвитку української лексикографії: староукраїнська, середньоукраїнська, нова українська (2 год).	16 тиждень
16 т.	Огляд різних типів словників української лексикографії. Етимологічний словник. Словник іншомовних слів. Перекладні словники. Історичні словники української мови. Словар Бориса Грінченка. Діалектні словники української мови. Словник жаргонізмів. Словники мови письменника. Ономастичні словники української мови.	практичне заняття	Лексикологія сучасної української літературної мови. Практикум: Навчально-методичний посібник для студентів I курсу філологічного факультету / І. Ціхоцький, О. Левчук. – Львів, 2014.		16 тиждень
	Модульний контроль		Тестові завдання в Google-формі.		